

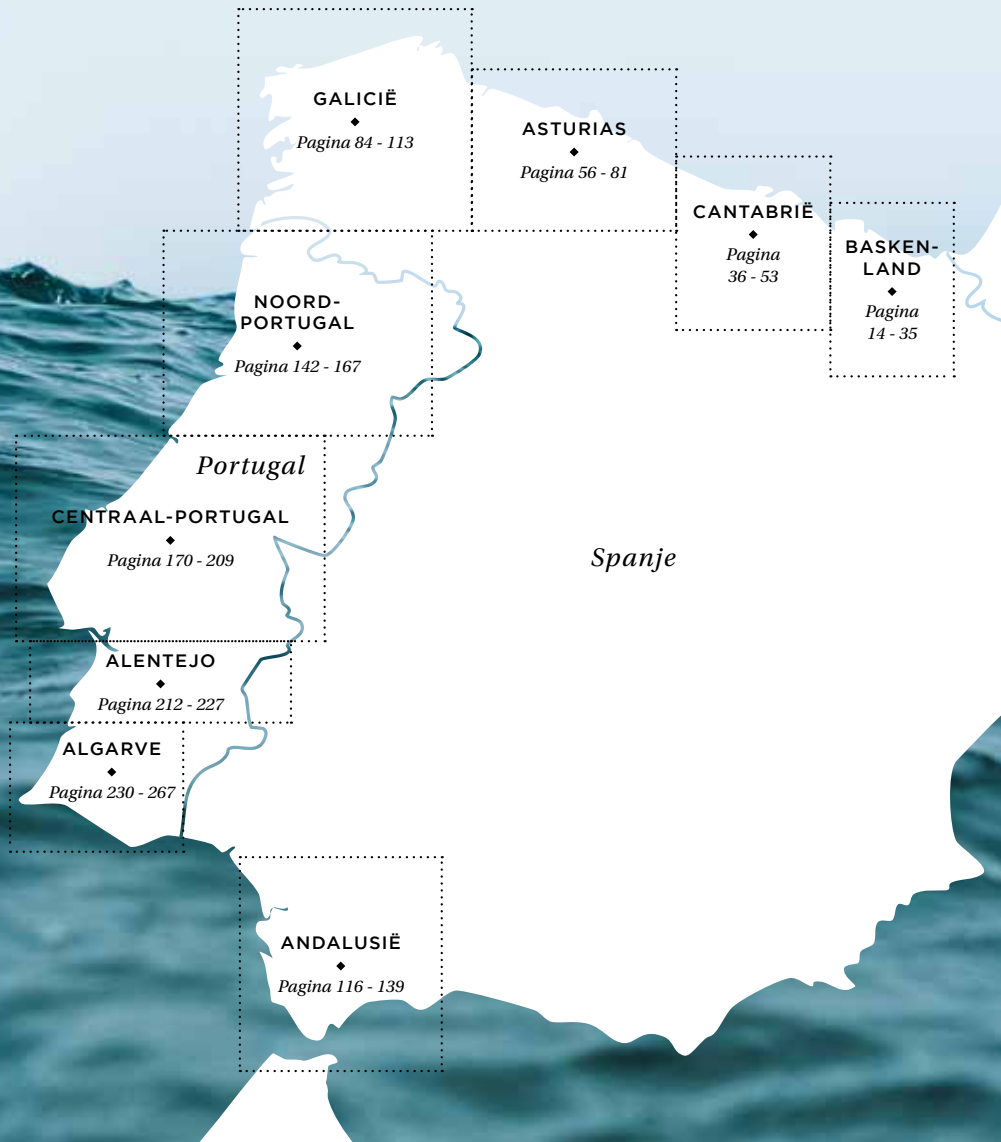

I LOVE
THE SEASIDE
SPANJE & PORTUGAL

FIBRE GLAS PIN CO
HANDCRAFTED IN USA

9.5

INHOUD

14 - 35 ◆ BASKENLAND

- 18 - 27 ◆ *San Sebastián en omgeving*
28 - 31 ◆ *Mundaka en omgeving*
32 - 33 ◆ *Stranden*

36 - 53 ◆ CANTABRIË

- 40 - 46 ◆ *Somo en omgeving*
47 - 51 ◆ *San Vicente de la Barquera en omgeving*
52 - 53 ◆ *Stranden*

56 - 81 ◆ ASTURIAS

- 59 - 65 ◆ *Ribadesella en omgeving*
66 - 72 ◆ *Gijon en omgeving*
73 - 77 ◆ *Salinas en omgeving*
78 - 81 ◆ *Stranden*

84 - 95 ◆ NOORD-GALICIË

- 87 - 92 ◆ *Valdoviño en omgeving*
94 - 95 ◆ *Stranden*

96 - 113 ◆ WEST-GALICIË

- 97 - 103 ◆ *A Coruña en omgeving*
105 - 111 ◆ *Pontevedra en omgeving*
112 - 113 ◆ *Stranden*

116 - 139 ◆ ANDALUSIË

- 119 - 125 ◆ *Conil de la Frontera en omgeving*
127 - 135 ◆ *Los Caños de Meca en omgeving*
136 - 137 ◆ *Stranden*

NOORD-PORTUGAL ◆ 142 - 155 NORTE

- Viana do Castelo en omgeving* ◆ 145 - 149
Porto en omgeving ◆ 150 - 153
Stranden ◆ 154 - 155

NOORD-PORTUGAL ◆ 156 - 167 CENTRO NORTE

- Figueira da Foz en omgeving* ◆ 157 - 165
Stranden ◆ 166 - 167

CENTRAAL-PORTUGAL ◆ 170 - 209

- Peniche en omgeving* ◆ 174 - 183
Stranden ◆ 184 - 185
Ericeira en omgeving ◆ 188 - 195
Stranden ◆ 196 - 197
Lissabon en omgeving ◆ 198 - 207
Stranden ◆ 208 - 209

ALENTEJO ◆ 212 - 227

- Vila Nova de Milfontes en omgeving* ◆ 216 - 223
Stranden ◆ 224 - 227

ALGARVE WESTKUST ◆ 230 - 247

- Aljezur en omgeving* ◆ 233 - 244
Stranden ◆ 246 - 249

ALGARVE ZUIDKUST ◆ 250 - 267

- Sagres en omgeving* ◆ 250 - 261
Lagos en omgeving ◆ 262 - 265
Stranden ◆ 266 - 267

VOORWOORD

Jarenlang reizen wij al langs de kust van Spanje en Portugal. Telkens weer ontdekken we prachtige stranden, overweldigende natuurparken, opvallende adressen in steden en dorpen vol historie. Of het nu aan de zonnige Costa de la Luz in Spanje of de Algarve in Portugal is, in de verre uithoeken van Galicië of het groene Baskenland, met de zee verbonden steden als Lissabon en Porto; altijd ontmoeten we interessante kustbewoners met een verhaal, een winkel, guesthouse, een goed initiatief of gewoon met veel tips. We hebben het tot onze missie gemaakt jou en de local aan elkaar voor te stellen en je te laten zien wat er allemaal te beleven is langs de Atlantische Oceaan.

Dit boek gaat over de kust. Dat mag duidelijk zijn. Het gaat over elk onderdeel ervan, omdat dit nu eenmaal is waar we van houden. Het gaat over reizen langs de kust, de oceaan zelf, het strand, steden en dorpen, over mensen langs de zee. En we hopen van harte dat je het leuk vindt. Minstens zo leuk als wij het vonden om dit boek samen te stellen! We hopen dat je nú al helemaal in de stemming komt, nog voor je op reis gaat.

Met dit boek heb je de perfecte gids langs de Atlantische kust van Spanje en Portugal gevonden. Niet om op de voet te volgen, maar om je te laten inspireren en zelf op avontuur te gaan!

Alexandra, Geert-Jan & Dim

BIENVENIDO A ESPAÑA & BEM VINDO A PORTUGAL

Welkom in Spanje, welkom in Portugal seaside-liefhebber!

In dit boek krijg je meer dan drieduizend kilometer kust voorgeschoteld. Klif na klif, heuvel na heuvel, via landtong en schiereiland, baai na baai; de Atlantische kustlijn van Spanje en Portugal is grilliger dan een wild paard.

Van de Costa Verde tot aan de Costa de la Luz, van Baskenland tot aan de Algarve, iedere regio heeft zijn eigen unieke schoonheid. Heel Noord-Spanje is zo groen als groen maar kan zijn. Dat heeft een reden, het weer is minstens zo grillig als de kustlijn. Het hele stuk kust boven Porto is als een schatkist aan gebieden waar soms nauwelijks een toerist te bekennen is. Zon en wonderschoon licht vind je in Andalusië, aan de Costa de la Luz.

Wij hebben geen voorkeur en geven daarom alle regio's evenveel aandacht. Of het nu de eigenwijze keuken van Baskenland en Galicië is, of de Algarve op onze manier. Die is wilder dan je misschien zou verwachten. Geen golfbanen, wel golven. En rotspartijen, kliffen, natuurpark en rivieren. *!Buen Viaje! & Boa viagem!*

HOE GEBRUIK IK DEZE GIDS?

I Love the Seaside neemt je mee van Baskenland, over de heuvels van Cantabrië, Asturië en langs de grillige kust van Galicië en hup, dan pikken we in het Zuiden nog een klein stukje Andalusië mee. Daarna gaat het langs de zee van het rustige noorden van Portugal tot aan de Algarve. Je hoeft natuurlijk niet dezelfde route te volgen, je kunt hier en daar aanhaken, je eigen richting kiezen, een hoofdstuk overslaan of alvast thuis op de bank wegdromen over je volgende trip.

We gaan van regio naar regio en nemen steeds één centraal punt vanwaar je kunt beginnen met verkennen. Maar je belangrijkste kompas is de oceaan. Alles in dit boek is aan de kust, of op een dagtocht te bereiken vanaf zee.

PRIJZEN

Omdat prijzen per seizoen sterk kunnen verschillen, vooral van hotels en campings, hebben we ervoor gekozen eenvoudige symbolen te gebruiken die een indicatie zijn van de prijsklasse.

♦€• *Hier kun je gemakkelijk wat rondjes geven!*

♦€€• *Het eerste rondje is van jou maar daarna is het ieder voor zich!*

♦€€€• *Beter dat iemand anders trakteert!*

♦€€€€• *Neem je suikeroom mee, laat je in de watten leggen en geniet!*

GOEDE GEWOONTES

In Spanje? Begin je dag met churros die je in chocoladesaus doopt, drink er een *cortado* bij en je hebt energie genoeg om het vol te houden tot de *comida*; een lunch van minstens drie gangen waar je drie uur over doet, de *sobremesa* meegerekend – de tijd om na te kletsen. Haak je hangmat tussen twee bomen, doe ze lekker weg totdat je eten is gezakt, ga wat nuttigs doen, of niet, en wacht tot minstens tien uur in de avond voor je wat tapas aan de bar besteld.

In Portugal? Start bij de plaatselijke bakker annex bar, niemand die opkijkt als je naast je *pastel de nata* en bakje *bica* ook een glaasje *medronho* bestelt. *Aguardente de Medronho* is het Portugese vuurwater, gedistilleerd van de bes van de medronhoboom. Pittig drankje, je bent gewaarschuwd. Ga op zoek naar een van de dichtstbijzijnde *festas* en *feiras*. Elk weekend is er wel één, een feestje ergens, om welke reden dan ook: van zoete aardappel tot soep, van heilige tot revolutie. Houd de flyers in de buurtcafés en posters langs de weg in de gaten. En, beleefdheid voor alles, dus onthoud, bedankt is *obrigada* (als je vrouw bent) en *obrigado* (als je man bent).

HET HEERLIJKE CAMPERLEVEN

Een droom voor de één, de ultieme vakantie voor de ander, en voor sommigen een manier van leven: rondreizen in een camper. Wij doen het al jaren en vinden het heerlijk. Om ons heen zien we steeds meer mensen deze manier van vakantie vieren omarmen. Logisch, je hebt je huis en vervoer in één en je hebt de vrijheid om te gaan en staan waar je wil.

Maar juist vanwege die populariteit merken we ook een groeiende ergernis bij de lokale bevolking. Ergernissen zijn bijvoorbeeld het uitzicht blokkeren, te veel plaats innemen, midden in een beschermd natuurgebied staan. Daarom bedachten we samen met Belgisch 'camperkoppel' Gijs Vanhee en Marijke van Biervliet, die jarenlang in hun omgebouwde Mercedes 508 uit 1978 rondreisden, wat handige tips om het camperleven leuk te houden voor zowel camperaar als local.

De eerste is meteen ook de meest voor de hand liggende én ook de meest dringende: behandel alles en iedereen met respect. De natuur, de lokale bewoners en de plaatsen waar je kampeert. Laat geen vuilnis of zwerfvuil achter. 'Claim' je plek niet: dat wil zeggen dat je zoveel mogelijk je spullen binnenhoudt, of vastgebonden aan je camper, zeker 's nachts.

Ten tweede: stel je bescheiden op ten opzichte van lokale bewoners en voorbijgangers. Toon je glimlach! Want het zou zomaar eens kunnen dat je ongemerkt hun dagelijkse routine verstoort, of op hun land en eigendom staat. Bovendien, hun hulp zou weleens te pas kunnen komen wanneer je een onverwacht probleem hebt, of vast komt te staan.

Denk na waar je parkeert. Zet je grote wagen niet voor iemands huis, restaurant of terras waar je het zicht ontnemt.

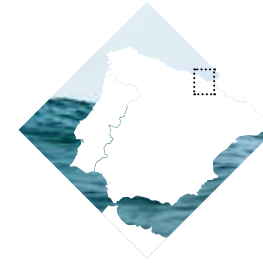
Ah. En dan is er het toiletprobleem. Als je een toilet aan boord hebt, dan is het no problem; gebruik het en leeg de inhoud alleen, écht alleen op de plekken die hiervoor bestemd zijn. We hebben geprobeerd zoveel mogelijk van deze camperplaatsen bij elke beschreven plaats in dit boek toe te voegen. En handige apps zoals Camper Contact en Park4Night vertellen je precies waar het dichtstbijzijnde servicestation en overnachtingsplek is.

Heb je geen toilet in de camper? Maak gebruik van al die leuke koffietentjes in deze gids. Je support de lokale ondernemers en je kunt ongestoord je, euh, ding doen. Vanwege de toenemende populariteit van wildkamperen en druk op de natuur raden we sterk een eigen wc aan boord aan, ze zijn in variaties verkrijgbaar van klein als een emmer tot aan composttoilet. Als je echt niet anders kunt, zoek een stil plekje, graaf een kuil, doe je ding, maak de kuil weer dicht. Neem je papier mee in een zakje en dump het zodra het kan in een prullenbak. Er is werkelijk niets ergerlijker en verstorend voor mens, dier en groen dan een hoop mensenpoep en rondslingerend toiletpapier.

Tot slot: in plaats van je perfecte #vanlife foto te posten geniet van je tijd in het echte leven, hier en nu. Maak nieuwe vrienden, zie de zon ondergaan, sta op voor dag en dauw, hou van de reis, word verliefd op je bestemming.

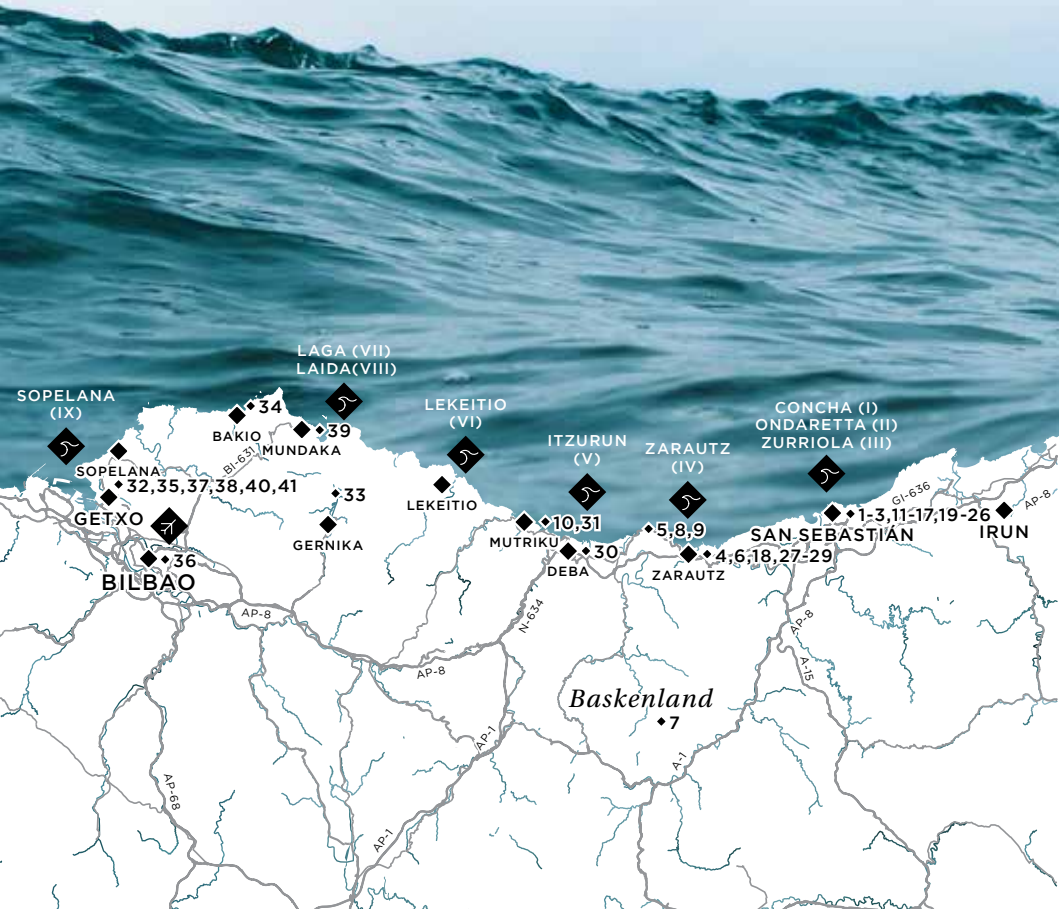
BASKENLAND

Euskal Herria, het land van de Baskische taal, heeft wellicht een kleine technische uitleg nodig. Het is een hartvormig gebied tussen de Pyreneeën en de Golf van Biskaje. De grens van Frankrijk met Spanje loopt er dwars doorheen. Wat wij kennen als Spaans Baskenland, is voor de Basken het zuidelijk deel van hun land. Het land dus waar het noordelijke deel, dat in Frankrijk ligt, ook bij hoort. Spaans Baskenland – waar we het dan voor het gemak toch maar over hebben – is een autonome provincie van Spanje en meer uitgesproken in het uiten van hun cultuur en identiteit dan de noorderburen in Frankrijk. Zo zie je veelvuldig een vlag en de tekening van het hartvormige Baskenland uit huizen hangen en zelfs op rotsen getekend. Zowel de afkomst van Basken en de oorsprong van hun taal blijven vooralsnog onbekend en dus een beetje mysterieus. Tot in Japan zijn er overeenkomsten in taal gevonden!

Gelegen tussen de bergen en de oceaan, word je af en toe overweldigd door het landschap. Het licht wordt in alle kleurtinten gereflecteerd op zee, vanaf kliffen, op baaien en riviermondingen en over de groene heuvels, bergen en valleien. Magisch en fel, zelfs op bewolkte dagen. En die ga je krijgen, dat is een ding wat zeker is. Niet per se koud, maar je zult regelmatig miezerig of regenachtig weer hebben. Wat eigenlijk voor heel Noord-Spanje geldt: dit is waarom het zo onwaarschijnlijk groen is.

Het fijne van Baskenland is de mix van ruige, ongetemde natuur en cultuur. Die gaat van urban, hip en happening in Bilbao en San Sebastian, rustiek in een dorp als Getaria tot voornamelijk als in Zarautz en Mundaka.

JE BENT EEN BASKENLAND-TYPE

Als je van robuuste kerels of duivels mooie dames houdt, je tapas graag van een stokje hapt en ze daarom pintxos noemt, je wijn liefst sprankelend drinkt, als je tot middernacht kunt wachten om te gaan eten, je siësta's lekker lang houdt, wanneer je niet van suiker bent en dus een regenbuitje kunt hebben.

REISTIPS

Kies een plaats, zoals San Sebastián, en maak van daaruit dagtrips met het openbaar vervoer. Er zijn goede trein connecties tussen Bilbao en andere grote steden met maatschappij Renfe. Voor meer pittoreske (maar tijdrovende) routes neem je de EuskoTren. ([w. renfe.com](http://w.renfe.com) / [w. euskotren.eus](http://w.euskotren.eus)). Of stippel een roadtrip uit met je eigen vervoer om tot in alle uithoeken te kunnen komen. Vertrouw niet alleen op je navigatiesysteem, een goede wegenkaart kan je helpen sommige tolgewegen te ontwijken en dat scheelt niet eens zoveel in tijd.

Ga je vliegen? Aeropuerto de Bilbao ligt negen kilometer ten noorden van Bilbao, in Loiu. Met een bus kun je van het vliegveld naar het centrum van Bilbao en San Sebastián komen. ([w. aena.es](http://w.aena.es))

Bij sommige baaien, zeker in het gebied rond Zumaia, zal je een verschijnsel opvallen; flysch heet het, wat veroorzaakt wordt door de werking van zee en aarde. Het lijkt wel kunst, lange parallelle lagen van steen die in zijn geheel rotsen vormen. Ze zijn over een periode van honderd miljoen jaar ontstaan, door botsingen van tektonische platen waarbij laag op laag van slijk en zandsteen sedimenten hebben gevormd. Wonderschoon, als je het ons vraagt.

SAN SEBASTIÁN EN OMGEVING

Naast een heleboel andere fijne zaken, is het leuke van San Sebastián dat de stranden midden in het centrum liggen. Het is sfeerbepalend voor de stad. De boulevard is een levendige plek, zelfs op minder zonnige dagen. Als het oude centrum het kloppende hart van de stad is, dan is de boulevard langs het grote strand van Zurriola de ader die mensen van en naar het centrum transporteert.

Er zijn weinig steden waar we de sfeer zó leuk vinden als in Donostia, de Baskische naam voor San Sebastián. En si, si, het eten is er goed en het aanbod groot; de *pintxos* bars liggen bijna gebroederlijk naast elkaar in de oude stad. *Txikitear*, oftewel, van bar naar bar hopen, een klein glaasje bruisende wijn, *txacoli*, drinken met telkens wat *pintxos* erbij, is een werkwoord. Dus hop: aan de slag! *Pintxos* zijn de Baskische versie van tapas - en het zou een levenslange taak (maar geen straf) zijn om ze allemaal uit te proberen. Het beste is je instinct, je neus en de locals te volgen en het zeker niet bij één bar te laten. De meeste *pintxosbars* vind je in het oude centrum.

DOEN

802 Yoga Studio (1) is een prachtige yoga-studio waar allerlei vormen van yoga worden gegeven in zowel Engels als Spaans. Je kunt meerdere lessen in de week volgen of gewoon eens een losse les meedoen. Het is wel aan te raden om je les even te reserveren per mail of telefoon. Het hele jaar geopend.

a. Urdaneta 4, 20005 San Sebastián
t. +34 644 212 456
w. 802yogastudio.com

In een van de baaien, La Concha, zie je het kleine eiland Santa Clara liggen. Je kunt er met een kajak of op een sup naartoe peddelen met **Surfing Etxea (2)**. Een tour duurt ongeveer anderhalf uur en geeft je de kans om het eiland van dichtbij te bekijken, maar het is natuurlijk de peddelexpeditie zelf die het leukst is. Liever aan land blijven? Ze organiseren ook

craftbeertours en surfskatetours door de stad. Het hele jaar geopend.

a. Zabaleta Kalea, 32, 20002 San Sebastian
t. +34 943 265 832
w. sansebastiansurfhostel.com

Het **San Telmo Museoa (3)** is het oudste museum van Baskenland. Het gebouw, gelegen in het oude centrum, is op zich al prachtig. En als je ook maar iets wilt opsteken van de cultuur, geschiedenis en hedendaags Baskenland is het dé plek waar je dit op een mooie, niet saaie manier leert, ziet en ondergaat. Fotografie, kunst, archeologie, etnografie, werkelijk alles komt aan bod in zowel permanente als tijdelijke tentoonstellingen. Neem vooral je tijd, het is niet bepaald een klein museum. Het hele jaar geopend.

a. Plaza Zuloaga 1, 20003 San Sebastián
t. +34 943 481 580
w. santelmomuseoa.eus

Zarautz (4) is een aantrekkelijke badplaats waar een lange wandelboulevard het oude centrum van de baai scheidt. Je vindt er een mix van chique ouderen en jonge feestbeesten, vakantievierende families en outdoor fanatiekelingen. De omgeving is adembenemend mooi: bergen, natuurparken en wijngaarden waar *txacoli* wordt geproduceerd – een spran-

kelende witte wijn, typisch voor deze streek. Voor lekker eten en drinken mijd je het beste de tentjes op de boulevard. Liever zoek je iets in de straatjes erachter of, nog leuker eigenlijk, in buurdorp **Getaria (5)**. Fiets of wandel het pad langs zee van Zarautz naar Getaria - nog geen vier kilometer lang, je ziet Getaria al liggen vanaf de boulevard. Getaria is rondom een vissershaven gebouwd en heeft een wat rauwer karakter dan Zarautz. Als Zarautz je te druk is, rijd de kust af naar het westen langs de N-634 en sla hier en daar af tussen Zumaia en Deba om een eenzame baai te vinden.

Esther Fernandez heeft de perfecte balans gecreëerd tussen goed bewegen, goed eten en plezier hebben met haar **Tidore Yoga Club (6)** en **Tidore Food**. Bij de yogaclub kun je dagelijks lessen volgen, onder andere rustige yin of juist actieve ashtanga, maar ook Pilates of meditatie. En het café, Tidore Food, serveert heerlijke Buddha bowls, pannenkoeken, en verse fruitshakes. Het hele jaar geopend.

a. Calle Nafarroa 9, 20800 Zarautz
t. +34 688 877 951
w. tidoreyogaclub.es / tidorefood.com

Aizkorri-Aratz National Park (7) ligt op ongeveer een uurtje rijden vanaf de kust, in het Montes Vascos gebergte (65 kilometer vanaf

Bilbao). Vanaf het Franciscaner klooster en basiliek **Santuario de Arantzazu** starten verscheidene wandelroutes. Het klooster zelf is een bijzonder bouwwerk, dat in weinig opzichten lijkt op een traditioneel klooster. Op de plek van het oorspronkelijke klooster is in 1950 namelijk een geheel nieuw convent gebouwd.

a. Lugar Barrio Arantzazu 6,
20567 Arantzazu (Gipuzkoa)

Als je nog geen glas bij je *pintxos* hebt genomen, dan wordt het tijd dat je **txacoli (8)** leert kennen. Vanaf Getaria kun je talloze tours maken door de Txacoli-wijnregio die zich vooral in de groene heuvels rondom het stadje concentreert. De wijn wordt koud geserveerd en heeft een lichte bubbel, een beetje als cider, maar de smaken zijn niet te vergelijken. Het wordt niet voor niets met de zoute olieachtige *pintxos* geserveerd, de frisse wijn vormt er een perfect duo mee. Je kunt een kaart met informatie over de verschillende wijnhuizen, routes

en proeverijen meekrijgen via het overkoepelende agentschap Getariako Txakolina. Het hele jaar geopend.

a. Parque Aldamar 4, Bajo, 20808 Getaria
w. getariakotxakolina.eus

Het laatste wat je verwacht in het kleine vissersdorp, is een monumentaal museum geheel gewijd aan een internationaal befaamd modeontwerper. Omdat de wieg van de ontwerper, zoon van een zeeman en een naaister, toevallig in Getaria stond vind je hier het **Cristóbal Balenciaga Museoa (9)**. Het moderne gebouw is tegen een heuvel gebouwd en kijkt uit over het stadje. In de permanente collectie is zijn kleding en zijn ontwikkeling naar internationale groei en bekendheid te zien, daarnaast zijn er wisselende en mode-gerelateerde tentoonstellingen. Het hele jaar geopend.

a. Aldamar Parkea 6, 20808 Getaria
t. +34 943 008 840
w. cristobalbalenciagamuseoa.com

De historische vissersstad **Mutriku (10)** is een ommetje waard, als je op weg naar de stranden van Deba bent. Zoals vele dorpen en steden die vroeger compleet afhankelijk van de visvangst waren en ingehaald zijn door de tijd, de economische crisis en megavangsten, is ook Mutriku nu vooral afhankelijk van toeristen. Restaurants, campings en vakantiehuizen te over, maar het is dan ook een plaatje om te zien met zijn oude haven, smalle straten en woningen van voormalige aristocraten. De zee speelt nog steeds een belangrijke rol; bij de nieuwe haven is een van de eerste waterkrachtcentrales, een elektriciteitscentrale die gebruikmaakt van de kracht van golven.

ETEN, DRINKEN, CHILLEN

Doe als de locals en ga *pintxos* proeven en van bar naar bar hoppen met je *kuadrilla*, je beste vrienden. Omdat er te veel *pintxos* bars zijn om op te noemen en we weten dat het in Spanje niet eenvoudig is aan je trekken te komen wanneer je geen vlees eet, hebben we hier juist voor de vegetariërs onder ons ook een paar (h)eerlijke alternatieven gevonden.

Langs de rivier Urumea ligt **Kafe Botanika (11)**. Ze serveren juices, shakes, biologische maaltijden met vegetarische opties; alles opgediend in een relaxte sfeer met wat coole deuntjes op de achtergrond. Je kunt buiten in de tuin of binnen zitten. Het hele jaar geopend. ♦♦♦♦♦

a. Paseo Arbol de Gernika 8, 20006 San Sebastián
t. +34 943 443 475
i. kafebotanika

In tegenstelling tot de buren in Frankrijk, smaakt de koffie hier bijna overal prima. **Old Town Coffee (12)** echter, overtreft 'prima'. Het café is een initiatief van twee Braziliaanse vrienden met een gezonde manie voor koffie. Naast een heerlijk bakkie staan er (biologische) cakes, taarten en hapjes naar je te lonken, ook nog eens in een plantaardige of glutenvrije variant. Het hele jaar geopend. ♦♦♦

a. Reyes Católicos Kalea 6, 20006 San Sebastián
t. +34 615 840 753
w. oldtowncoffeeroasters.com

La Guinda (13) ligt vlak bij Playa de la Zurriola en is een heerlijke plek om na een dagje strand neer te ploffen. Of juist vóór een dagje stad. De ontbijtjes zijn er lekker en uitgebreid. Het café-restaurant is van 's morgens vroeg tot net voor middernacht open voor ontbijt, koffie, lunch, drankjes en diner. Alles gemaakt en geserveerd met veel liefde, soulfood noemen ze het, van risotto, salades en quiches tot verse

sappen zoals de appel/gember/sinaasappelshake. Het hele jaar geopend. ♦♦♦

a. Calle Zabaleta 55, 20002 San Sebastián
t. +34 843 981 715
w. laguindadelicoffee.com

Restaurant Mapa Verde (14) is een pionier op het gebied van smakelijk diervriendelijk eten en drinken. We kunnen hier wel vertellen dat alles vegetarisch, of veganistisch en als je het wil ook glutenvrij is, maar dat zou de zaak tekort doen. Liever verleggen we de aandacht naar het lekkere eten en de fijne menukaart. Van Thaise soep, falafel en gerechten die je kunt delen, tot aan de gekarameliseerde citroencake, alles is tot in de puntjes verzorgd en smaakt nog beter dan het eruitziet. Het hele jaar geopend. ♦♦♦

a. Trueba Kalea, 4, 20001 San Sebastián
t. +34 943 841 862
w. mapaverdedonostia.com

Foto: MAIATZA

De Loaf Bakery (16) is gemakkelijk te vinden als je je neus maar volgt wanneer je langs de Zurriola boulevard loopt. Brood dus, het een nog smakelijker dan het andere, maar ook cakes, koek, taart, croissants en dan ook nog eens lekkere koffie. Het hele jaar geopend. ♦♦♦

a. Zurriola Hiribidea 18, 20002 San Sebastián
t. +34 943 330 921
w. theloaf.eus

Voor een uitgebreid ontbijt, brunch of lunch schuif je aan bij **MAIATZA (15)**, gelegen in het hart van de oude stad. Er is allerlei gezonds te krijgen, maar ook heerlijk veel zoet en hartig voor als het laat is geworden de vorige nacht. Nadorst spoel je weg met een goede smoothie of vers sap. Het fijne is dat je niet op de tijd hoeft te letten, want je kunt er de hele dag terecht voor je ontbijt! Het hele jaar geopend. ♦♦♦

a. San Vicente 7, 20003 San Sebastián
t. +34 943 421 808
w. maiatza.es

Açaï en poké bowls, avocado toast en meer vrolijkjes wordt geserveerd bij het kleine en sfeervolle **Alabama Café (17)**. Kies voor hun fijne terras als je liever buiten zit en als je de smaak van de Alabama keuken te pakken hebt kun je 's avonds terecht in hun Peruaanse fusion restaurant Apu Mar. Het hele jaar geopend. ♦♦♦

a. San Frantzisko Kalea, 45, 20002 San Sebastian
t. +34 943 104 694
w. alabamacafe.es

SHOPPEN

Wil je van shoppen geen uitputtende marathon maken, dwaal dan door de straten en stegen van **het oude centrum**; geconcentreerd binnen een paar vierkante kilometer kom je vrijwel geen ketens maar wel unieke winkels en boetieks tegen.

Al wil de winkel liever geen label krijgen of in een bepaald hokje gestopt worden, de **Bohemian Shop (19)** is duidelijk beïnvloed door de skate- en surfcultuur. Maar dan wel van toen; in de zestiger jaren van de vorige eeuw. De kleine winkel is ingericht met grappige vintage decoraties, er klinkt een jazzmuziekje en de vrolijke eigenaar Nico geeft je alle tijd om rond te snuffelen tussen de collectie boeken, (voornamelijk heren)kleding en accessoires van kleinere en onbekende merken. En gelukkig zijn sommige van de leuke decoraties in de winkel ook gewoon te koop. Het hele jaar geopend.

- a.** Calle Iñigo 1, 20003 San Sebastián
- t.** +34 943 424 573
- fb.** The Bohemian Shop

Ook een mix van nieuw en tweedehands vind je bij **Vintage Closet (20)**. Zo mooi bij elkaar gezocht en uitgestald dat je er vast iets tussen vindt waar je niet meer zonder kunt.

Je hebt keuze uit schoenen, jurken, shirts en accessoires, uiteraard veel Spaanse merken. Het hele jaar geopend.

- a.** Calle Zabaleta 43, 20002 San Sebastián
- t.** +34 843 983 281
- i.** vintageclosetss

Pukas (21) is een bekend surfboardmerk uit Baskenland. Maar ze hebben naast surfscholen en boards vooral heel leuke lifestylewinkels met kleding, schoenen, accessoires en beachy items, die zeker ook voor de niet-surfer aantrekkelijk zijn. Er is een aantal in San Sebastián, maar de mooiste en grootste zit in de oude binnenstad. Het hele jaar geopend.

- a.** Calle Mayor 5, 20003 San Sebastián
- t.** +34 943 427 228
- w.** pukassurf.com

Het is niet gemakkelijk een label te plakken op **The Pass (22)**. Het is een winkel, zeker, maar ook een leuke plek voor een koffie of vers sapje - bij goed weer is het terras geopend - en je kunt er kunst bewonderen. Het leukst is toch de eigenzinnige collectie kleding en accessoires. En de handgemaakte surfboards, waar wij zelf een prachtexemplaar van hebben! Het hele jaar geopend.

- a.** Kaia Kalea 2, 20010 Orio
- t.** +34 943 904 098
- w.** wearthepass.com

Foto: The Pass

SLAPEN

Campers (23) kunnen tot maximaal 48 uur parkeren en overnachten bij Aparcamiento Autocaravanas. Vlak bij het centrum en de baai La Concha. ♦€♦

- a.** Paseo de Berio 12, 20018 San Sebastián

Green Nest Hostel Uba Aterpetxea (24) is je meest economische keuze als je wel de lusten van de stad wilt, maar niet de lasten zoals lawaai, en liever wakker wordt met de

tonen van de natuur. Het hostel zit in een modern gebouw op vier kilometer van het centrum in het Lau Haizeta park. De 'green' zit 'm ook in het feit dat ze gebruik maken van groene energie, zoals zonnepanelen en biomassa. Het hele jaar geopend. ♦€♦

- a.** De Uba Bidea, 43, 20014 San Sebastián
- t.** +34 943 457 117
- w.** nesthostelsansebastian.com

Het stijlvolle boetiekhotel **Ibaia et Arramak (25)** ligt in het historische en culturele centrum van San Sebastián, Buen Pastor. Je vindt er

musea, de rust van park en rivier, maar ook restaurants en theaters. Het allerfijnste is toch vooral het hotel zelf en de inrichting ervan. Origineel, niet te gelikt, met een mooie tuin en heerlijk comfortabel. Sommige kamers zijn als appartement ingericht, compleet met eigen keuken. Het hele jaar geopend. ♦♦♦♦

- a.** Calle Larramendi, 2 Entlo. Paseo Árbol de Gernika, 20006 San Sebastián
t. +34 672 653 656
w. ibaiaetarramak.com

Het funky **Koba Hostel (26)** was ooit een autogarage, maar na een flinke renovatie en een stijlvolle make-over biedt ze in haar tweede leven een budgetvriendelijk verblijf aan toeristen. Je hebt de keuze uit tweepersoons- en gedeelde kamers en er is een familiekamer. In de gemeenschappelijke tuin, keuken en lounge ontmoet je je medereizigers. Ook is er een ruimte om je fiets of surfboards te stallen. Het hostel is dicht bij het strand gelegen en het hele jaar geopend. ♦♦♦♦

- a.** Calle Carquizano 5, 20001 San Sebastián
t. +34 943 165 817
w. kobahostel.com

Zarautz Hostel (27) is een goede optie als je een eenvoudige en goedkope slaapplek dicht bij het strand zoekt. En natuurlijk de gezelligheid van andere reizigers, dat is wat een hostel nu eenmaal met zich meebrengt. Er zijn gedeelde kamers met stapelbedden maar ook tweepersoonskamers, het is er schoon, licht en leuk ingericht. Een fijn uitzicht krijg je er gratis bij. Het hele jaar geopend. ♦♦♦

- a.** Calle Gipuzkoa Kalea 59, 20800 Zarautz
t. +34 943 833 893
w. zarautzhostel.com

Zerupe (28) heeft glas, staal, beton en reuze-foto's gebruikt om een zowel ruimtelijk als rustig gevoel te creëren in hun boetiek hotel. Alle elf kamers zijn apart ingericht in thema's als bos, onderwater flora, geologie van de zee of winterlandschap. Naast een mooi interieur is de service natuurlijk zo goed als je verwacht bij een boetiekhotel. Zerupe ligt in het hart van de oude stad. Het hele jaar geopend. ♦♦♦♦♦♦♦♦

- a.** Zigordia 24, Bajo, 20800 Zarautz
t. +34 943 508 582 / 688 864 322
w. hotelzerupe.com

Foto: Marinus Joris

In de heuvels ten oosten van Zarautz ligt **Gran Camping Zarautz (29)** met uitzicht over zee, land en stad. Er zijn ook stacaravans te huur. Je kunt vanaf hier zo naar beneden lopen naar het strand en het centrum. Het hele jaar geopend. ♦♦♦

- a.** Monte Talai-Mendi, 20800 Zarautz
t. +34 943 831 238 / 943 132 486
w. grancampingzarautz.com

Bij **Camping Itxaspe (30)** kun je natuurlijk je tentje opslaan, maar ze verhuren ook bungalows en studio's. Vanaf het terrein en vanuit het zwembad heb je uitzicht over zee en de Flysch kliffen. Het hele jaar geopend, camping van april t/m september. ♦♦♦♦

- a.** 20829 Itziar-Deba (neem vanaf de A-8 Salida 13, daar staat het aangegeven)
t. +34 943 199 377
w. campingitxaspe.com

Camping Santa Elena (31), bij Mutriku, heeft schaduwrijke plekken voor tent, caravan en camper. Ze verhuren ook pods; ronde houten huisjes met een eigen terrasje en fantastisch uitzicht over zee. Het gehele jaar geopend. ♦♦♦♦

- a.** Carretera Deba, Km. 5, 20830 Mutriku
t. +34 943 603 982
w. camping-santaelena.com

MUNDAKA EN OMGEVING

Mundaka is een historisch kuststadje, bekend, bijna berucht, om zijn krachtige golven die alleen de meest gevorderde surfers aankunnen. Maar op hier en daar een sticker na merk je weinig van de magie die alleen al de naam bij surfers oproept. Mundaka is zo traditioneel zoals Zuid-Europese steden kunnen zijn: de bewoners gaan tegen de avond netjes gekleed het huis uit, wandelen wat en komen op de pleinen en terrassen samen om de dag door te nemen, zomaar wat te kletsen of een verhitte discussie te voeren. Jongeren, opa en oma, ouders en kinderen blijven hangen tot het tijd is om uit eten te gaan en dat is naar goed Spaans gebruik natuurlijk pas laat. Hier geen menu's in vier talen, maar wel Baskische gerechten met veel vlees. Van bijna alle dorpen langs de kust is Mundaka wel een van de prachtigste. *Muy* fotogeniek is het plein aan de haven met de kerk recht aan zee. Maar het is vooral de locatie, midden in het natuurgebied Urdaibai, waarom je hier naartoe getrokken wordt. De kliffen en baaien onderweg naar Sopelana in het westen zijn spectaculair en bieden oneindig veel mogelijkheden om te gaan hiken, fietsen, kajakken, suppen, parapenten of juist meer culturele hoogtepunten te beleven.

Foto: Site of Tides

DOEN

De skatebowl van Sopelana ligt op de kliffen die uitkijken over zee, iets ten noorden van Playa de Sopelana. Als je juist indoor wilt oefenen, dan is het skatepark **Drop Indoor Sopela (32)** de juiste keuze. Met meer dan tweeduizend vierkante meter is het park een giga oefenterrein voor skatesurfen en skateboarden, met een pumptrack, bowl en streetparcours. Er worden ook lessen aangeboden. Het hele jaar geopend.

a. Olabide Kalea, 17, 48600 Sopela
t. +34 616 654 847
w. dropindoorsopela.com

Bosque Animado (33) of Oma Forest werd rond 1980 gecreëerd door de Baskische kunstenaar Agustin Ibarrola. Hij beoogde hiermee zowel de kunstuitingen van voorvaders uit het paleolithische tijdperk

en hedendaagse landschapskunst samen te brengen. Je kunt door het bos wandelen als door een kunstinstallatie in de buitenlucht en de totem-achtige figuren bewonderen die op de bomen zijn geschilderd. Maar geleidelijk aan blijkt het meer dan kijken naar bomen te zijn. Het hele jaar geopend.

a. BI 4244, near Kortezubi, 48315 Barrio de Oma, Urdaibai Biosphere Reserve

De mythes en legenden rond het ontzagwekkende monument **San Juan de Gaztelugatxe (34)** zijn talrijk. Zo gaat een verhaal dat je een wens mag doen nadat je de 237 treden omhoog bent gelopen en de klok in de kapel drie keer hebt laten luiden. Er wordt gezegd dat de originele kapel bovenop het eiland uit de 9e of 10e eeuw stamt en – maar dat kan ook zomaar een fabel zijn – gebouwd is door de Orde van de Tempeliers. Zeker is dat er geroofd, gevochten en gebrand is, maar telkens weer hersteld en gerenoveerd. En San Juan de Gaztelugatxe staat er nog steeds, enkel aangevallen door stormen uit zee. Hij wordt aanbeden door de lokale vissers en toeristen vanuit de hele wereld. Gesloten in de winter (vanwege die stormen!). Je vindt het monument langs de BI 3101 tussen Bermeo en Bakio.

Zweef over de kliffen en het rif bij Sopelana met **Sky Norte (35)**. Je kunt genieten van de

stilte en de schoonheid vanuit de lucht. Het is een hele geruststelling dat de instructeurs veiligheid boven alles stellen. Open afhankelijk van het weer, je ziet hun wagen staan boven Playa La Salvaje in Barinatxe, Sopelana, of neem eerst contact op.

- a.** Playa La Salvaje, Sopelana
- t.** +34 637 724 263
- w.** skynorte.com

Als het beroemde Guggenheim museum van architect Frank Gehry niet in **Bilbao (36)** zou staan, zouden een hoop bezoekers de stad links laten liggen. Wanneer je op de wegen rond de stad rijdt, nodigt Bilbao inderdaad niet bepaald uit om eens af te slaan naar het centrum. Maar, neem het van ons aan, het is echt een bezoek waard en trek daar minstens een dag voor uit. Uiteraard neem je een museumbezoek mee in de planning. En loop daarna vooral ook de stad in, het oude centrum is autovrij. Je zult zien hoe goed hier oude en nieuwe architectuur samengaan. En *si, claro*, de winkels zijn *tambien fantástico*. Het hele jaar geopend.

- a.** Abandoibarra Etorb., 2, 48009 Bilbao
- t.** +34 944 359 080
- w.** guggenheim-bilbao.es

ETEN, DRINKEN, CHILLEN

Er zijn weinig restaurants of bars die er echt uit springen of iets heel bijzonders bieden in de streek, vandaar slechts een kleine selectie. Maar dat gezegd hebbende: aan de kwaliteit van het eten hoeft je nauwelijks te twijfelen, je kunt met een gerust hart (bijna) overal aanschuiven en heel blij worden van wat je voorgeschoteld krijgt. Basken nemen hun eten en drinken nu eenmaal heel serieus en samen eten en drinken zijn de belangrijkste momenten van de dag.

Bij familiezaak **Goxo Break (37)** kun je versgebakken cake, taartjes en zuurdesembrood halen, maar ook aanschuiven voor een stevig ontbijt, of een Spaans begin van de dag; toast met olijfolie, tomatenprutje en knoflook, weggedronken met een koffie. Het hele jaar geopend. ♦♦

- a.** Plaza Urgitxetas Gatzarriñe, 14 A Lonja, 48600 Sopelana
- t.** +34 946 763 112
- w.** goxobreak.com

Als je van een creatieve draai aan je maaltijd houdt, zit je goed bij **Milagros Restaurante (38)**. Je kunt kiezen uit sushi en andere Aziatische gerechten, Latijns Amerikaanse en ook vegetarische opties. Over het algemeen bereid met lokaal geproduceerde producten, dus van het seizoen. Naast eten zijn er optredens met livemuziek en dj's. Het hele jaar geopend. ♦♦♦

- a.** Carretera Sopelana Plentzia, Calle Bideondo 1, 48650 Barrika (Sopelana)
- t.** +34 946 770 235
- w.** milagros.restaurant

SLAPEN

Camping Portuondo (39) heeft uiteraard ruimte voor tenten, campers, caravans en er zijn stacaravans te huur. Het is een camping tenslotte. Maar je zou maar wat graag verblijven in een van de strak ontworpen bungalows. Helemaal vanwege hun killerview over de riviermonding van de Urdaibai rivier. Het hele jaar geopend. ♦♦♦

- a.** Portuondo Auzoa, 48360 Mundaka
- t.** +34 616 654 847
- w.** campingportuondo.com

Camping Sopelana (40) is niet heel speciaal maar wel ideaal gelegen ten opzichte van het Atxabiril strand. Er pal naast namelijk. Er zijn ook stacaravans te huur. Het hele jaar geopend. ♦♦

- a.** Playa Atxabiribil, 30, 48600 Sopelana
- t.** +34 946 761 981
- w.** campingsopelana.com

Campers kunnen parkeren en overnachten bij **Area Para Autocarvana (41)** in Sopelana. De parking is een paar kilometer van het strand verwijderd, maar vooral heel handig als je een dagje Bilbao wilt doen. Je zit namelijk op loopafstand van de metro die je naar hartje stad brengt. Het hele jaar geopend. ♦♦

- a.** Sabino Arana Kalea, 48600 Sopelana

Foto: Acero Surf Eskola

STRANDEN

Al is de kust van Baskenland maar nauwelijks 180 kilometer lang, de diversiteit aan stranden en baaien is enorm.

San Sebastián heeft maar liefst drie baaien, midden in de stad. **La Concha (I)** eindigt steenvast hoog in de lijstjes met mooiste stadsstranden ter wereld. Ernaast, ten westen, ligt **Ondaretta (II)**, wat je als strandje zou kunnen vertalen, het kleinste en meest kindvriendelijke baaitje van de stad. Het blijft natuurlijk een persoonlijke voorkeur, maar **Playa de la Zurriola (III)** aan de andere (oost)kant van de rivier vinden wij het mooist. Weidser, iets minder gelikt en bekijk er dagelijks het lichtspektakel van de zonsondergang. Bij voorkeur samen met tientallen Donostianen, vanaf een muurtje op de boulevard. Het blijven stadsstranden,

dus het water is er niet het meest schoon, maar er komt geen grote industrie op uit. ♦ *Parkeren is het gemakkelijkst aan de oostkant van de boulevard, waar Zurriola begint; zandstrand, restaurant, bar, toilet, douche.* ♦

Met z'n 2,5 kilometer is **Zarautz (IV)** een van de langste stranden van Baskenland. Zarautz is een populaire vakantiebestemming, dus het strand is evenredig druk. Voor en na

de Spaanse vakantie (augustus) is het echter prima en gewoon gezellig, er staan fotogenieke gestreepte tentjes op het strand en op koudere dagen smaken de churros met warme chocola natuurlijk nog beter. Je kunt het zoete gerecht bij zowat iedere tent op de boulevard bestellen. Het is ook geliefd bij surfers en mocht je dat nou ook eens willen proberen: van april t/m oktober struikel je er over de surfscholen. ♦ *Parkeren is altijd een probleem, zeker in de straatjes bij het strand, zandstrand, restaurant, bar, toilet, douche.* ♦

Playa de Itzurun (V) in Zumaia is vooral erg mooi omdat het omringd wordt door de geïsoleerde FLYSCH kliffen. ♦ *Gemakkelijk parkeren, zandstrand, restaurant, toilet, douche.* ♦

Lekeitio (VI) is een populair vakantiestadje annex vissersdorp met een haven, een rivier, twee stranden (Isuntza en Karraspio) en als een van de belangrijkste attracties het eilandje San Nicolás waar je heen kunt lopen met laag tij. Meestal kalm water, dus goed te doen met kleine kinderen. ♦ *Gemakkelijk parkeren, zandstrand, restaurant, toilet, douche.* ♦

Playa de Laga (VII) is een kleine baai omgeven door kliffen en bos, buiten de piek in augustus niet te druk, mooi uitzicht op Mundaka

en een fantastische zonsondergang. Afhankelijk van de weersomstandigheden, kan de branding pittig zijn en heb je er onderstromen, oppassen met kleine kinderen dus. Daarentegen heeft het (enige) restaurant speciaal voor kinderen een hele speelhoek ingericht en is er mogelijkheid om te picknicken onder de bomen. ♦ *Gemakkelijk parkeren met de auto, campers moeten langs de weg parkeren, zandstrand met rotsen, restaurant, douche.* ♦

Playa de Laida (VIII) bij de riviermonding van de Urdaibai, zie je vanaf de kustweg liggen. Het is een leuke plek om bijvoorbeeld sup-tochten te maken of te kajakken. Aan de weg zit een activiteitencentrum dat allerlei materiaal verhuurt en activiteiten aanbiedt (zoals met z'n tienden op een megagrote sup!). ♦ *Gemakkelijk parkeren, zandstrand, restaurant.* ♦

Het heuvelachtige gebied rond de stranden en riffen van **Sopelana (IX)** is mooi om te wandelen, parapenten, fietsen en de stranden om te zonnen en surfen. Het water is er schoon, het uitzicht prachtig en je hebt keuze uit een aantal baaien. Vanaf de kliffen aan de westkant heb je uitzicht over de beide baaien. ♦ *Gemakkelijk parkeren op de parking bovenop de klif, zand over rif en stenen, restaurant.* ♦

SEASIDE LOCAL ALAZNE AURREKOETXEA

Of het nu op de sup, surfplank of skate- of snowboard is, Alazne houdt van een uitdaging. Grote golven, diepe afdalingen, de jonge Baskische is een zeemeermin met *cojones*. Haar angst en twijfel gebruikt ze als instrument om te presteren.

Al ruim tien jaar surft Alazne Aurrekoetxea uit Sopelana zich naar de internationale top van Europa, eerst alleen maar op de sup maar recent neemt ze ook deel aan wedstrijden golfsurfen. "Ik houd van competitie, wedijveren met de besten, dat helpt me vooruit!" Ondanks dat ze nerveus is voor wedstrijden, motiveert een zwaar competitieniveau haar juist. De motivatie wint het op die momenten van de angst. Deze houding, samen met de lol die ze eraan beleeft, hebben ervoor gezorgd dat ze hoog scoort in Europese en Wereldkampioenschappen suppen. Suppen is een relatief jonge competitiesport en er wordt, zeker in de damescompetities, niet veel verdiend. Met golfsurfen verdienen slechts de wereldtoppers goed geld. Alle niveaus daaronder moeten creatief omgaan met hun budget, als er al budget is. Hoe kun je dan toch helemaal voor je sport gaan? "Dankzij sponsors die in mij geloven, surf- en lifestylemerken zoals het Nederlandse Protest Sportswear, kan ik reizen naar wedstrijden, of ze helpen met materiaal en fotoshoots." Als een echte Baskische is ze trots en geniet ze volop van de schoonheid van de omgeving van haar eigen dorp Sopelana als ze niet op reis is voor wedstrijden. "De kliffen, de wilde stranden; het is adembenemend mooi. Ons dorp is rustig en het is een paradijs voor mensen die net als ik van het buitenleven houden. Je kunt hier hiken, surfen, paragliden en klimmen. En ik raad ook iedereen aan onze cider en *pintxos* te proeven! Professioneel SUP-pen is een gek leven waar je alles op alles moet zetten om zoveel mogelijk te trainen. Maar naast ontelbaar veel uren in het water doorbrengen hebben mijn familie en vrienden de hoogste prioriteit in mijn leven." Alazne's passie en enthousiasme werken aanstekelijk en ze leeft volledig volgens haar eigen adagium om 'met vertrouwen je dromen te volgen'. Om ons met een laatste advies achter te laten: "Geef zoveel mogelijk je eigen leven vorm!" En wellicht helpt het als je daarbij net als zij je twijfels meeneemt maar niet op de eerste plaats zet.

Volg Alaznes avonturen op [i.alazneurreko](#)

Foto: Daniel Atarés, Protest

Foto: Daniel Atarés, Protest

